

Sokneprest Em. Svann Martinsen:

«Messias hos Jesaja I.»

Bibeltid/Landro 261114.

"Last bus to Brooklyn!"

Guiden Barry showet i vei der vi satt og ventet i Gray Lines siste turistbuss for dagen før avgang fra South Ferry i New York City.

På høstferie i United States of America var nå vår destination: Brooklyn, New York!

Snart var vi på vei i den toetasjers bussen over Brooklyn Bridge. Guiden kunne fortelle at det første vi så i den berømte bydelen i millionbyen var-Watchtower-Jehovas Vitners hovedkvarter.

Men det er religion i hver gate...Deretter fulgte i rask rekkefølge både kristne kirker, jødiske synagoger og en muslimsk moské. Særlig jødene setter sitt sterke preg på "The Big Apple" med sine spesielle klesdrakter, hatter, krøller, dusker og snorer. Da vi besøkte verdensbyen var det også Sukkot, Løvhyttefest², og mange bar med seg store grønne grener til hyttene som bygges for å huse Messias når han kommer.

I det vi passerer Junior's, "verdens beste ostekake", dukker det opp en bil i gaten med høyttaler, og et stort skilt:

"Welcome Moschiach"

Det er Lubavitcherne som er på ferde³, De vil kalle verden til et hellig liv, slik at Messias, den store kongen kan komme og opprette sitt fredsrrike på jord.

Noen av Lubavicherne tror til og med at Messias alt har kommet-til Brooklyn.

«Messias hos Jesaja.»

Vi også vil si:

"Velkommen, Messias!"

Litt historie:

1300-1200 f.Kr.: Israelittene inn i Kanaans land: Dommertiden starter. Samuel overgangsfigur.(1.Sam.2)

1043-1011: Israel styres først av Saul, og deretter

1011-971: av David.

971: Davids sønn Salomo blir konge, bygger templet i Jerusalem.

931: Etter Salomos død, deles Israel i to riker: Juda i sør, Israel i nord.

745: Statskupp i Assyria. Tiglatpileser III får makten.

734/733: Møtet mellom Akas, Jesaja og Sjejar-Jasjuv ved Siloa i Jerusalem.

733-732: Syrisk-efraimittiske krig .

732: Akas smisker for Tiglatpileser, Syrias konge myrdet, landet utslettet. Nordriket assyrisk provins.

722: Nordriket Israel ødelagt av assyrerne under Sargon, de 10 stammer bortføres.

701: Sørriket går nesten under, men Jerusalem blir stående. Jes.30.

622: En stor vekking i Sørriket Juda.(Kong Josjia 649-609, 1.Krøn 34 og 35, 1.Kong.22) Lovboken(trolig 5.Mosebok)finnes.

605-586: Juda og Jerusalem(586)ødelagt i en serie av invasjoner av kong Nebukadnesar av Babylon. De ledende i Juda bortført til Babylon.

538: Den persiske kongen Kyros gjør de bortførte tilbake, og oppfordrer dem til å gjenoppbygge templet i Jerusalem

¹ Fra Preken i Blomvåg Kyrkje, Øygarden: <http://www.stellamaris.no/071007.htm>

² <http://www.chabad.org/holidays/JewishNewYear/template.htm/aid/4126/jewish/Sukkot.html>

³ <http://www7.nationalgeographic.com/ngm/0602/feature4/index.html>

<http://www.moschiach.com>

Stikkord:

- *Monoteisme=Bare Én Gud: Jeg ER. 2.Mos.3.
- *Jeg ER tar seg ut et eget folk: 2.Mos 19.
- *Guds eget folk har en ny etikk: De 10 Bud. 2.Mos 20.
- *Guds eget folk har en egen kultus/"liturgi": 3.Mos.16 og 17.
- *Guds eget folk synger. Sal.
- *Guds eget folk har en Konge: Saul er Messias=Den Salvete. 1.Sam.10,1,- 16,13, 2.Sam.7.(»Natanforjettelsen.») Sal.2,7. 2.Kong.15,9.
- *Korrektivene: Den Profetiske Tradisjon. 4 store og 12 små.

Assyria-en av flere farlige stormakter:

Maktens språk: Press/Intens erobringpolitikk:
Militærmakt=Vasallforhold.
Økonomisk avhengighetsforhold=Tributt.
Deportering, blande folket med andre.

Inndeling av 1.del av Jesajaboka:

Kap. 1-35:
4 forskjellige stoffgrupper.
1-12: Profetord mot mest Jerusalem og Juda. Viktige unntak. Takkesalme i kap.12.
(6,1-9,7 Jesajas Minneskrift til sine disipler.
7,1-17: Møtet mellom Akas, Jesaja og Sjear-Jasjub ved Siloa i Jerusalem i 734/733.)
13-23: For det meste utsagn mot fremmede folk.
24-27: «Jesajas Åpenbaring.»
28-33: Nye profetord fra slutten av Jesajas tid.
34-35: Visjon om Sion.
36-39: Fra Jesajas Liv.

Inndeling av 2.del av Jesajaboka:

Kap. 40-48: Om Israel.
49-54: Om Sion og Jerusalem.
Guds Ord har makt over alle ting.
En budbringer annonserer frelse for Jerusalem.
Babylon faller, perserkongen er Guds redskap.
Guds Navn: 41,4; 43,10-12; 48,12
4 sanger om Herrens Tjener.
Guds ledelse på veien hjem, Han er "på plass" i helligdommen uansett. Jes.43,1 flg.;18-20. Jfr. Esek.10 og 43.

(3.del av Jesajaboka:

Kap. 55-66: Profetord sagt rett etter tilbakekomsten fra Babylon, for eksempel 60,1-6, 62,10-12. NB: 61,1-3)

Messias hos Jesaja:

Jes.6 siste gang:
Hellig. Hellig. Gudsbildet. Lys, Hellighet, Herlighet, Ære, Lampe...
Jesajas oppgave: 6,8-13.
Jes. 7, 1.17; jfr. 2.Krøn.28,1b-4.
Sjear Jasjub, kap.7,3. 8,18.
Gihonkilden/Siloa/Nedredammen. NB: 8,6-7.(Se også nedenfor)
(Under Hiskia: Gihon til Siloadammen)
Blekevollen/Vaskervollen.
Bak den teologiske korrekthet skjuler det seg mangel på mot til troens vågestykke.
Ung, gifteferdig kvinne som er jomfru. 1.Mos.24,46.

De fattiges, hyrdenes mat.
Messias sin syndfrihet.

9,2-7;

Folket som vandrer i mørket.

En radikal forandring i folkets situasjon. Folket skal få møte seier og frelse når Herren åpenbarer seg i herlighet og lysglans.

Igjen: Guds gjerning går gjennom barnet!

Ikke en fødsel, men at en blir/er Messias.

Under av en rådgiver(Ånden), under av en planlegger.

Fredsfyrste: ikke bare fred=fravær av krig, men det fulle og uskadede forhold til Herren gjenopprettes.

Dyp og inderlig glede.

og

11,1-10.

Herrens Ånd et hovedbegrep.

"Du sjufelt rike gåver ber..." Peker fram mot Kristi Trefoldige Embete: Munus Triplex.

En karismatisk konge!

1.Mos.3. Skaper og oppholder. Skapelse og Restaurering. Skapelse og Gjenløsning.

Messias som signalstang. Joh.3,14.

Jes.42, 1-4; 49,1-6; 50,4-10 og 52,13-53,12.

Andre tekstavsnitt:

Israel som vingård: 5,1-7, +5,8-9

Retten trampet på, folket vendte ikke om: 9, 13-16+10,1-4

Gudsbildet: Forakten for Siloas vann vs. Euftrat. 8,1-10.

Domsord om Assur fra v.12. Herren som tømmerhogger.

10,5-19, 10,24-27, (10,28-33: Lynkrigsskildring omkranses av forjettelsesord: 10,27; 10,33-34)10,33-34.

Tross alt frelse! 10,20-22a.

Mer om Jes.7:

Akas, konge i Juda, kap. 7,1-17.

Resin, kongen i Aram, kap. 7,1. 8,1-4.

Pekah, Remaljas sønn, kongen i Israel, kap. 7,1. 8,1-4.

Tiglatpileser, assyrerkongen, kap.7,17. 7,18, 8,7, 10,5-19, 10,24-27, 10,33-34.

Herren, kap.6. 7, 10-17. 8,11-15. 9,2+6-7. 11,1-5.

Sjear Jasjub, kap.7,3. 8,18:

«Det er en rest som omvender seg.»

En rest unnslipper, vender seg til Gud.

«Man overlever dommen, og denne rest får oppleve frelse dersom de omvender seg til Herren.»(Inntil byene ligger øde, av Jan Gossner, Credo forlag 1974, s.156)

**«Total dom, men også frelse og fremtid; en frelse som knytter seg til løftene om en ny konge, til «Sion», og til en «rest» av overlevende som omvender seg til Herren.»
(Inntil byene ligger øde, av Jan Gossner, Credo forlag 1974, s.159)**

"Kirkens fornyelse utgår alltid fra et mindretall."(Hermann Sasse/Leiv Aalen)

Spørsmål til samtale:

1. Ser du likhetstegn mellom Jesajas tid og vår?

2. Ser du likhetstegn mellom situasjonen i Guds Folk i den gamle pakt og for oss?

3. Hvor er redningen for oss?

Jesajas takkesalme: Jes. 12.

En rest vender om-ved den sanne Messias:

En rest skal vende om?

<http://www.timemaps.com/civilization/Ancient-Israel>

http://www.bible-history.com/rome/RomeTimeline_Biblical_History.htm

<http://en.wikipedia.org/wiki/Josiah>

http://en.wikipedia.org/wiki/Book_of_Isaiah

<http://www.biblearchaeology.org/post/2009/12/17/The-Ultimate-Sign-Isaiah-7.aspx>